

v d ů v o d e c h :

Žalobkyně napadá odvolací rozsudek dovoláním potud, pokud jím bylo uznáno, že zažalovaná pohledávka, kterou odvolací soud na rozdíl od stanoviska soudu prvního stolice v obmezené výši 6.867 K 80 h uznal za opodstatněnou, je vyrovnána vzájemnou pohledávkou žalované. Dovolání je s hlediska § 502 (3) c. ř. s. přípustné, neboť k otázce jsoucnosti žalobního nároku odpověděl první soud záporně, odvolací soud však kladně, a o vzájemné pohledávce započtením namítané rozhodl teprve odvolací soud, takže nejde o souhlasné rozsudky nižších soudů ani ve výroku o vzájemné pohledávce. Na tom nic nemění, že se v rozsudku prvního soudu ke konci praví, že i kdyby zažalovaná pohledávka byla po právu, musila by býti žaloba zamítnuta vzhledem k tomu, že žalované vznikla škoda jednak na dalším zboží, jednak ztrátou odběratelů a to nejméně ve výši zažalované pohledávky. Touto jen mimochodem připojenou poznámkou první soud nerozhodl o vzájemné pohledávce, což plyne již z toho, že předpoklady nároku na náhradu škody nejsou v rozsudku jednotlivě zjištěny a že rozsudek nakonec podotýká, že, poněvadž zažalovaná pohledávka není po právu, nemusil se soud kompenzační námitkou blíže obírat.

Čís. 17511.

Předpis § 1323 o. z. první věta nemá na mysli jako předpoklad k náhradě škody odhadní hodnotou, že není absolutně možno uvésti poškozenou věc v původní stav, nýbrž stačí podle okolností případu, jež posuzuje výhradně soud, že navrácení v předešlý stav není dobře možné.

Pokud jest nahraditi škodu způsobenou poškozením auta, v penězích, třebaš navrácení v předešlý stav u auta nebylo naprosto nemožné.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1939, Rv I 1161/39.)

Žalobce se domáhá na žalovaných 10.000 K jako náhrady škody způsobené mu poškozením auta. Žalovaní připustili, že žalobce má jen nárok na to, aby bylo auto uvedeno do předešlého stavu, nikoliv však nárok na peněžitou náhradu a navrhli důsledkem toho zamítnutí žaloby. První soud uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu. Důvody: Náhradu škody podle § 1323 obč. z. je především poskytnouti navrácením poškozené věci do předešlého stavu, je-li to možno. Odhadní cenu pak jest nahraditi jen tehdy, když navrácení do předešlého stavu nedá se uskutečniti. Ježto navrácení vozu žalobcova do předešlého stavu po stránce technické je možné, má žalobce především jen nárok na tuto restituci, nikoli na zaplacení odhadní hodnoty. Otázka účelnosti této restituce po stránce hospodářské přicházela by v úvahu jedině tehdy, kdyby se žalovaní bránili priméřnému náhradnímu nároku žalobcova na uvedení automobilu do předešlého stavu a poukázali k tomu, že náklad, jež by na opravu vozu musili vynaložiti, nebyl

by úměrným k tomu, co by jím žalobce získal a že vzhledem k tomu nelze po nich požadovati opravu, nýbrž jen náhradu odhadní ceny. Když však žalovaní takovouto námitku nevznesli, ba naopak v odvolání výslovně uvádějí, že otázka nákladů uvedení automobilu do předešlého stavu nepadá pro ně na váhu, není vůbec důvodu, aby se soud zabýval otázkou racionálnosti nebo hospodářské účelnosti jeho. Žalovaní nepopírají svoji povinnost k opravě automobilu, nýbrž brání se jen placení odhadní ceny. Bude-li tedy provedení opravy takové, aby vůz byl uveden do předešlého stavu, pro ně nehospodárným a na jejich újmu proti zaplacení odhadní ceny, není věcí soudu, aby se o hospodářský zájem jejich staral. Prvým soudem citované rozhodnutí č. 13504 Sb. n. s. se souzený případ nehodí. Neboť v souzeném případě scházejí skutkové předpoklady, jež by odůvodňovaly, aby z důvodů equity přes technickou možnost uvedení do předešlého stavu byla žalobci přiznána náhrada odhadní ceny. Žalobce vůbec nijaké takové skutkové předpoklady netvrdil a ani prvý soud je na podporu svého názoru neuvádí. Podle toho má žalobce jen nárok na uvedení svého vozu do původního stavu, nikoliv též nárok na náhradu odhadní ceny automobilu a pochybil proto prvý soud po stránce právní, když žalobě vyhověl.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Ústanovení § 1323 obč. zák. praví, že škůdce je povinen uvést v původní stav a není-li to možné, musí nahraditi odhadní cenu. Tím není míněna ovšem naprostá nemožnost uvedení v původní stav, jakou má na mysli § 878 obč. zák., poněvadž § 1323 obč. zák. nepoužil v německém znění slova »geradezu unmöglich«, nýbrž slova »tunlich«, což značí, není-li navrácení v předešlý stav dobře možným, čili nedá-li se to dobře provésti. Rozhodnutí o tom, je-li to dobře proveditelné, ač to není naprosto nemožné, je ponecháno volnému uvážení soudu podle zásad vhodnosti a slušnosti (rozhodnutí č. 13504 Sb. n. s.). Podle těchto zásad nestačí pro povinnost uvést poškozené věci do původního stavu pouze ta okolnost, že žalovaní snad projeví ochotu provésti opravu poškozeného auta, byť náklady opravy byly sebe vyšší. Neboť otázku, je-li vhodné nahraditi škodu uvedením poškozeného auta v původní stav, je řešiti i s hlediska poškozeného. A tu je rozhodné, zdali může žalobce plně důvěřovati opravě auta, kterou by dali provésti žalovaní, to jest, zdali oprava auta bude provedena úplně tak, aby opravené auto se rovnalo plně jeho stavu před poškozením a nezavdávalo podnět k novému sporu. Takové bezvadné navrácení v předešlý stav je pravidelně dobře možné při menších škodách, které lze bezvadně bez pochybností jednoduchým způsobem opravit. Tomu však v souzeném případě tak není. Neboť svědek Josef B. uvedl sice, co všechno na autě při zevním ohledání je poškozeno, avšak nebylo zjištěno, které součástky auta mimo to byly poškozeny, neboť svědek Josef B. udal, že nemůže zjistiti, co schází motoru, až teprve při jeho rozebrání a že není vyloučeno, že

i v karoserii bude také něco prasklé a že teprve po rozebrání auta by mohl říci, zdali po proponovaných opravách bude auto v původním stavu. Rovněž znalec ing. Vladimír E. nemůže říci před rozebráním auta, je-li poškozena kliková hřídel a akumulátor, nazval auto v nynějším stavu ruinou a nemohl se vůbec vyjádřit o ceně ruiny, kterou proti tomu svědek Ladislav H. odhadl na 3.000 K. Svědek Josef B. uvedl dále, že přivede auto do původního stavu za 4.000 K až 6.000 K, nebude-li motoru nic scházeti, kdežto zjistí-li se po rozebrání motoru, že je na příklad ohnutá kliková hřídel, pak by se zvýšila oprava o 2.200 K a montáž by stála přes 150 K. Znalec ing. Vladimír E. vyslovil pochybnosti, že i při vynaložení nákladu 6.000 K na opravu auta byl by vůz za tuto částku prodejný a pochybuje i, že částka 6.000 K by stačila na opravu auta. Byť by i vůz po výměně všech poškozených a rozbitých součástí byl zase v pořádku a dociloval by stejné bezpečnosti při jízdě jako vůz v původním stavu, nelze při takových pochybnostech a náhledech zmíněných osob dospěti k závěru, že poškození auta je tak jednoduché, že by bylo lze provést opravu bez nesnází a bez pochybností tak, aby stav opraveného auta se rovnal plně stavu před poškozením. Důvodně proto nedůvěřuje žalobce, že opravou auta svěřenou k obstarání žalovaným bude auto uvedeno v původní stav, zejména, když, jak zjištěno, mělo auto před poškozením cenu asi 10.000 K, kdežto po opravách by mělo podle svědka Ing. H. jen cenu 7.000 až 7.500 K. Jest tudíž v souzeném případě uznati na náhradu odhadní ceny auta, byť i navrácení v předešlý stav nebylo naprosto nemožné; podle toho, co uvedeno, nejví se dobře možným. Ježto však, pokud se této odhadní ceny týče, byla zjištění prvního soudu odvoláním napadena a odvolací soud následkem svého nesprávného právního názoru tyto výtky nevyřídil, nemůže dovolací soud rozhodnouti ihned i o výši odhadní ceny a nezbývá, než rozsudek odvolacího soudu z toho důvodu zrušiti a vrátiti mu věc k dalšímu jednání a novému rozhodnutí.

Čís. 17512.

Užívá-li soutěžitel ve styku zákaznickém označení »Oxygena« a je-li v obchodním styku znám pod tímto označením, jež jest součástí jeho firmy a jež se v kruzích zákaznických již vžilo, jedná po případě v rozporu s předpisem § 11 (1) zák. proti nek. soutěži druhý soutěžitel, jenž napotom volí firemní název, jehož součástí jest slovo »Oxygen«.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1939, Rv II 425/39.)

Žalující provozuje od roku 1925 jako veřejná obchodní společnost pod jménem S. a Sch. »Oxygena« výrobu a využití stlačených a rozpuštěných plynů pro živnostenské účely. Hlavní výrobou jest výroba kyslíku. Podle jejího přednesu ve styku se zákazníky užívá názvu »Oxygena« bez dalšího firemního označení již po dobu delší desíti let a jest mezi zákaznictvem všeobecně tak označována. Žalovaná firma, ač věděla, že žalující strana jest v obchodním styku známa pod označením